

Oslo, 09/10-2018

STATSBUDSJETTET 2019 – HØRING I ARBEIDS- OG SOSIALKOMITEEN

Unge funksjonshemmede er en interesseorganisasjon for 36 diagnoseorganisasjoner for ungdom. Vi er en kunnskapsleverandør og samarbeidspartner innenfor utdanning, inkluderende arbeidsliv, ungdomshelse og brukermedvirkning.

Innsats for økt sysselsetting av unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom må ses i sammenheng med Norges internasjonale forpliktelser. FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med funksjonsnedsettelse (CRPD) er klar på retten til arbeid, leve et selvstendig liv, og til å være en del av samfunnet. FNs bærekraftsmål forplikter Norge til å redusere andelen unge som verken er i arbeid, utdanning eller opplæring, betydelig innen 2020.

Sysselsettingsandelen blant mennesker med funksjonsnedsettelse har stått stille siden 2006, og blant ungdom er det en negativ utvikling. Unge funksjonshemmede representerer en gruppe hvor disse problemstillingene krysses, og rammer enkelte ekstra hardt. Vi er derfor svært glade for et statsbudsjett som prioriterer tiltak for unge, og mennesker med funksjonsnedsettelse. Vi har allikevel enkelte merknader.

Inkluderingsdugnaden og Ungdomsinnsatsen

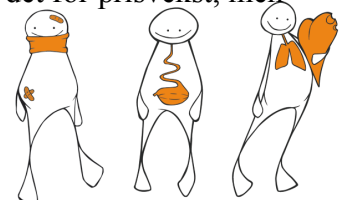
Mennesker med funksjonsnedsettelse møter en rekke strukturelle barrierer i arbeidsmarkedet. Vi er derfor svært glade for tiltak som styrker både tiltaksapparatet og henvender seg til arbeidsgivere. Det har lenge vært en bekymring at gode eksisterende tiltak ikke blir brukt fordi prosessen rundt, og kontakten med NAV, er for omfattende og innviklet. For eksempel, blir lønnstilskudd nevnt som et av de viktigste tiltakene for å motivere arbeidsgivere til å ansette mennesker med funksjonsnedsettelse. Allikevel så er det ikke like mye brukt som entusiasmen skulle tilsi. Unge funksjonshemmede mener derfor det er klokt av departementet å forenkle og styrke lønnstilskuddsordningen.

I proposisjonen står det at Ungdomsinnsatsen skal bidra til å motivere unge til å komme i arbeid eller utdanning. Vi ønsker derfor å minne om at unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom møter en rekke strukturelle barrierer i arbeidslivet; både på arbeidsplassen og i tiltaksapparatet. Det trengs en målrettet innsats for å bygge ned disse barrierene slik at flere kommer i arbeid eller utdanning.

Unge funksjonshemmede er svært glade for at ungdom fortsetter å være en prioritert gruppe i arbeidet med økt sysselsetting, og håper Inkluderingsdugnaden kan bidra til å bygge ned de barrierer som møter denne gruppen i arbeidslivet.

Kapittel 2661, post 79: Hjelpemidler

Hjelpemiddelordningen er et verktøy som sikrer likestilling i arbeid, utdanning og dagliglivet for mennesker med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom. Aktivitetshjelpemidler til personer over 26 år er en ordning som bidrar til at mennesker med funksjonsnedsettelse kan delta i fysisk aktivitet. Posten er i dag rammestyrkt. I 2018 varslet NAV allerede i september, at rammen for budsjettåret var oppbrukt, og det vil ikke deles ut flere hjelpemidler i år. I budsjettforslaget for 2019 justeres det for prisvekst, men

det tas ikke hensyn til at fjorårets bevilgning ikke var tilstrekkelig. Den foreslåtte bevilgningen for 2019 tilsvarer ikke etterspørsel og behov.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Mulighet for fysisk utfoldelse bidrar til god fysisk og psykisk helse. Komiteen ber derfor Regjeringen øke bevilgningen over kap. 2661, post 79, for å sikre at mennesker med funksjonsnedsettelse får tilgang på hjelpemidler som muliggjør deltakelse i fysisk aktivitet.

Kapittel 634, post 77: Varig tilrettelagt arbeid(VTA)

Regjeringen varsler i budsjettet et løft for VTA, og bevilger midler tilsvarende 10 300 VTA plasser i 2019; en økning på 200 fra 2018. Med tanke på arbeidsledigheten blant målgruppen for tiltaket, ligger vi fortsatt langt bak skjema. Det er viktig å skape arbeidsplasser også i denne sektoren, og at det omfatter tiltaksplasser i både skjermet og ordinært arbeidsliv.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen gjennomføre et reelt løft for VTA-ordningen, og bevilge midler tilsvarende 500 nye tiltaksplasser for budsjettåret 2019.

Kapittel 634, post 76: Arbeidsmarkedstiltak (og inkluderingsdugnaden)

I budsjettforslaget legges det vekt på at kvaliteten til arbeidstiltakene skal være høy for å bidra til økt overgang til arbeid. En rekke forslag under Inkluderingsdugnaden dreier seg også om kvalifiseringstiltak. Dette er vi svært glade for. Unge funksjonshemmede har lenge argumentert for at arbeidsmarkedstiltak må være reelt kvalifiserende, og ikke bare aktivitet.

I lys av dette, er det bekymringsfylt at det ikke lenger er mulighet for å ta fagbrev gjennom NAVs arbeidsmarkedstiltak, og at muligheten for høyere utdanning ikke brukes oftere. Dette fremstår uforståelig, og motsatt av retningen Regjeringen ellers synes å ville gå. De ønsker at arbeidsmarkedstiltakene skal være målrettede, og føre til varig arbeid. Da er muligheten til formell kvalifisering avgjørende for å lykkes.

Unge funksjonshemmede ber komiteen vedta følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen foreta nødvendige regelverksendringer, slik at det igjen blir mulig å ta fagbrev gjennom arbeidsmarkedstiltak.

Unge funksjonshemmede ber komiteen foreslå følgende merknad: Komiteen ber Regjeringen prioritere utdanning som arbeidsmarkedstiltak, og fjerne alders- og varighetsbestemmelser i regelverket som hindrer god bruk av ordningen.

Med vennlig hilsen,

Camilla Lyngen
Styreleder

Synne Lerhol
Generalsekretær

